

**Vlaamse Toezichtcommissie voor het
elektronische bestuurlijke
gegevensverkeer**

**Beraadslaging VTC nr. 01/2015
van 21 januari 2015**

**Betreft: aanvraag tot machtiging voor het meedelen van persoonsgegevens van minderjarige
anderstalige nieuwkomers van het agentschap voor Onderwijsdiensten (AgODi) aan het Agentschap
voor Binnenlands Bestuur (ABB) in naam van de erkende onthaalbureau's en omgekeerd met het oog op
de toeleiding naar het onderwijs en het aanbieden van een passende opleiding.**

I. ELEMENTEN VAN DE AANVRAAG

A. WETTELIJKE, DECRETALE EN REGLEMENTAIRE GRONDSLAGEN

1. De Vlaamse Toezichtcommissie voor het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "VTC");
2. Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid de artikelen 8 en 11;
3. Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVP");
4. Gelet op de wet van 5 mei 2014 houdende verankering van het principe van de unieke gegevensinzameling in de werking van de diensten en instanties die behoren tot of taken uitvoeren voor de overheid en tot vereenvoudiging en gelijkenschakeling van elektronische en papieren formulieren (hierna "wet van 5 mei 2014"), inzonderheid artikel 5;

5. Gelet op het Koninklijk besluit van 13 februari 2001 ter uitvoering van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "KB 13 februari 2001").

B. VERLOOP VAN HET ONDERZOEK

6. Gelet op de aanvraag, ontvangen op 26 november 2014;

7. Gelet op de evaluatie van de beveiliging van AgODi van 26 februari 2014, ontvangen per brief op 17 juli 2014;

8. Gelet op de evaluatie van de beveiliging van ABB – team inburgering van 21 november 2014, ontvangen op 25 november 2014;

9. Gelet op de bijkomende informatie opgevraagd bij en ontvangen van ABB;

10. Beslist op 21 januari 2015, na beraadslaging, als volgt:

II. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE AANVRAAG

11. Momenteel wordt een nieuw elektronisch registratiesysteem ontwikkeld voor de onthaalbureau's en de Huizen van het Nederlands (de Kruispuntbank Inburgering (de KBI)) . De onthaalbureau's en Huizen van het Nederlands kunnen via dit systeem hun cliënten opvolgen. Aangezien de onthaalbureau's en de Huizen in functie van de trajecten die ze begeleiden nauw samenwerken met diverse partners (zoals VDAB, aanbodverstrekkers NT2, OCMW en VMSW) dienen met deze partners uitwisselingsstromen uitgebouwd te worden in dit nieuw registratiesysteem. Voorliggende aanvraag voor de elektronische mededeling van persoonsgegevens omhelst een van deze uitwisselingsstromen, namelijk de uitwisseling van gegevens tussen de Onthaalbureau's (KBI) enerzijds en het Agentschap voor Onderwijsdiensten (DISCIMUS) anderzijds.

12. Anderstalige nieuwkomers behoren ook tot de doelgroep van het Inburgeringsbeleid. Het is de decretale opdracht van de onthaalbureau's om minderjarige anderstalige nieuwkomers¹ toe te leiden naar onderwijs en hen een passende opleiding aan te bieden.

¹ Zie ook beraadslaging VTC/05/2014. Het statuut 'anderstalige nieuwkomer' wordt afzonderlijk gedefinieerd voor het basisonderwijs, het secundair onderwijs en het deeltijds beroepssecundair onderwijs. De voorwaarden zijn in essentie gelijklopend:

- maximaal één jaar ononderbroken in België verblijven;
- het Nederlands niet als moedertaal of thuistaal hebben;
- maximaal negen maanden ingeschreven zijn, de maanden juli en augustus niet inbegrepen, in een onderwijsinstelling met het Nederlands als onderwijstaal;
- het Nederlands onvoldoende beheersen om het geboden onderwijs met goed gevolg te doorlopen;
- op 31 december volgend op de aanvang van het schooljaar voldoen aan de leeftijdsvoorwaarden.

13. Er kan niet verwacht worden dat de minderjarige anderstalige nieuwkomer de Vlaamse onderwijsstructuur volledig kent om correct te kunnen inschatten welke opleiding aansluit bij de eigen vaardigheden. Daarom mag de minderjarige anderstalige nieuwkomer rekenen op de inzet van de onthaalbureau's, die dan ook over de nodige gegevens dienen te beschikken.

14. Deze gegevens zijn enkel duidelijk en onweerlegbaar te verifiëren bij de broninstantie, DISCIMUS-Onderwijs, en niet aanvaardbaar op basis van verklaringen van de minderjarige anderstalige nieuwkomer zelf of iemand die voor hem/haar optreedt.

15. DISCIMUS is een databank van het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgODi). DISCIMUS maakt het mogelijk dat de scholen, de centra en AgODi constant leerlingengegevens uitwisselen. Zodra een school of centrum bepaalde leerlingengegevens inbrengt in haar softwarepakket of als ze die gegevens verandert, wordt de informatie onmiddellijk toegevoegd of veranderd in de databank van AgODi.

16. De leerplichtcontrole door AgODi gebeurt jaarlijks begin september van elk schooljaar en ze vat dus niet de leerlingen die na 1 oktober van het lopende schooljaar in België komen wonen, waardoor zij een schooljaar lang dreigen te verdwijnen van de radar van "minderjarige anderstalige nieuwkomers die moeten toegeleid worden naar een passend onderwijsaanbod", met alle mogelijke kwalijke gevolgen van dien voor de jongere zelf en voor de maatschappij waarin zij worden verwacht zich te integreren. De detectie van de minderjarige anderstalige nieuwkomer kan wel blijvend (lees: het hele schooljaar door) gebeuren via DISCIMUS.

17. Als vertegenwoordigers van de ontvangende samenleving bieden de onthaalbureau's met deze uitwisseling tussen DISCIMUS en KBI-Connect de minderjarige anderstalige nieuwkomer een zelfde recht aan op onderwijs zoals aan alle andere jongeren in Vlaanderen die leerplichtig zijn en niet in een school zijn ingeschreven en gebruiken we hiervoor de bevraging van de bron in uitvoering van het e-government decreet.

III. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

A. ONTVANKELIJKHEID

18. Het betreft de identificatiegegevens (INSZ-nummer) van kinderen en jongeren samen met de status van minderjarige anderstalige nieuwkomer enerzijds en anderzijds ondermeer of ze ingeschreven zijn, de vorm van onderwijs die ze volgen en de onderwijsinstelling waar ze les volgen (zie onder B.2.1. voor een volledig overzicht van de gegevens).

19. In casu betreft het aldus een latere verwerking van gegevens die informatie bevatten omtrent een geïdentificeerde natuurlijke persoon. Deze gegevens kunnen dus als persoonsgegevens in de zin van artikel 1, §1, WVP, gekwalificeerd worden.

20. Aangezien deze persoonsgegevens op een geautomatiseerde wijze worden verwerkt, is de WVP van toepassing².

21. Overeenkomstig artikel 8, eerste lid, van het e-govdecreet vereist elke elektronische mededeling van persoonsgegevens door een instantie³ een machtiging van de VTC, tenzij de elektronische mededeling van gegevens al onderworpen is aan een machtiging van een ander sectoraal comité, opgericht binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

22. De persoonsgegevens worden enerzijds opgevraagd bij ABB en anderzijds bij AgODi.

23. ABB is een intern verzelfstandigd agentschap binnen het beleidsdomein Bestuurszaken. ABB werd opgericht bij besluit van de Vlaamse Regering van 28 oktober 2005.⁴ ABB is dus een instantie, vermeld in artikel 4, §1, 2°, decreet van 26 maart 2004 betreffende openbaarheid van bestuur, en valt dus onder het toepassingsgebied van artikel 8 van het e-govdecreet.

24. AgODi is een intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid, behorend tot het Vlaams Ministerie van Onderwijs & Vorming⁵. AgODi is dus een instantie, vermeld in artikel 4, §1, 2°, decreet van 26 maart 2004 betreffende openbaarheid van bestuur, en valt dus onder het toepassingsgebied van artikel 8 van het e-govdecreet.

² Art. 3, §1 WVP.

³ Het begrip 'instantie' wordt gedefinieerd in artikel 2, 10°, van het decreet als: "een instantie, vermeld in artikel 4, §1, van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur".

Art. 4. § 1. Dit decreet is van toepassing op de volgende instanties :

1° het Vlaams Parlement en de eraan verbonden instellingen;

2° de diensten, instellingen en rechtspersonen die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest;

3° de gemeenten en de districten;

4° de provincies;

5° de andere gemeentelijke en provinciale instellingen, met inbegrip van de verenigingen zonder winstoogmerk waarin één of meer gemeenten of de provincies minstens de helft van de stemmen in één van de beheersorganen heeft of de helft van de financiering voor haar rekening neemt;

6° de verenigingen van provincies en gemeenten, bedoeld in de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales, en de samenwerkingsvormen zoals geregeld in het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking;

7° de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, hierna O.C.M.W.'s te noemen, en de verenigingen, bedoeld in hoofdstuk 12 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende O.C.M.W.'s;

8° de polders, bedoeld in de wet van 3 juni 1957 betreffende de polders, en de wateringen, bedoeld in de wet van 5 juli 1956 betreffende de wateringen;

9° de kerkfabrieken en de instellingen die belast zijn met het beheer van de temporalieën van de erkende erediensten;

10° alle andere instanties binnen het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap.

⁴ Besluit van de Vlaamse Regering tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap "Agentschap voor Binnenlands Bestuur" (B.S.13 maart 2006)

⁵ Besluit van de Vlaamse Regering van 2 september 2005 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap "Agentschap voor Onderwijsdiensten". Aanvankelijk ging dit agentschap door het leven als Onderwijsdienstencentrum Leerplichtonderwijs, maar bij besluit van de Vlaamse Regering van 31 maart 2006 werd de benaming van het agentschap gewijzigd in Agentschap voor Onderwijsdiensten.

25. De unieke identificatie van de persoon gebeurt op basis van het INSZ⁶. Er worden geen andere identificatoren gebruikt: zonder INSZ is er geen uitwisseling met de KBI. Bij de meegedeelde gegevens wordt dus ook het rijksregisternummer vermeld. De VTC is sinds 14 juni 2014 bevoegd om het gebruik van het rijksregisternummer te machtigen samen met een door haar te machtigen gegevensstroom.⁷

26. Overeenkomstig artikel 5, 1ste lid, 1° en artikel 8 van de WRR, wordt machtiging verleend het identificatienummer van het Rijksregister te gebruiken: "aan de Belgische openbare overheden voor de informatiegegevens die zij gemachtigd zijn te kennen uit hoofde van een wet, een decreet of een ordonnantie".

27. Inzake het gebruik van het rijksregisternummer werden volgende machtigingen verleend:

- Beraadslaging nr.24/2004 van 9 augustus 2004, betreffende de aanvraag van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap om de erkende onthaalbureau's te machtigen om in het kader van het inburgeringsbeleid het identificatienummer van het Rijksregister te gebruiken. Eveneens wordt er de toelating gegeven om een netwerkverbinding te bewerkstelligen met VDAB.
- Beraadslaging RR nr. 40/2007 van 12 december 2007: Aanvraag van het Vlaamse Overheid, Agentschap voor Binnenlands Bestuur, Afdeling Beleid Binnenland, Steden en Inburgering tot uitbreiding van de machtigingen verleend bij de beraadslagingen nummers 22/2004 en 24/2004 van 9 augustus 2004 (RN/MA/2007/043). Hierbij wordt de machtiging aan de erkende onthaalbureau's en de Huizen van het Nederlands om het identificatienummer van het Rijksregister te gebruiken, uitgebreid van meerderjarige nieuwkomers naar minderjarige nieuwkomers. Eveneens wordt er de toelating gegeven om een netwerkverbinding te bewerkstelligen met de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen NV.
- Beraadslaging RR nr. 46/2009 van 15 juli 2009: Aanvraag van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur om (ten behoeve van de 7 erkende Vlaamse onthaalbureau's) toegang te krijgen tot de informatiegegevens van het Rijksregister met het oog op het inburgeringsbeleid (RN/MA/2009/030). Hierbij wordt de toegang voor de erkende onthaalbureau's ten overstaan van de gegevens van het Rijksregister uitgebreid tot naam en voornaam, de geboorteplaats en –datum, het geslacht, de nationaliteit, de hoofdverblijfplaats, de datum van overlijden, de burgerlijke staat, de samenstelling van het gezin, de vermelding van het register waarin de personen zijn ingeschreven, de administratieve toestand, de wettelijke samenwoning en de verblijfstoestand voor de vreemdeling en de respectievelijke wijziging van deze persoonsgegevens.
- Beraadslaging RR nr. 39/2012 van 9 mei 2012 betreffende de aanvraag van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur van de Vlaamse Overheid om het identificatienummer van de medewerkers van de onthaalbureau's en de Huizen van het Nederlands van het Rijksregister te gebruiken voor het toegang —en gebruikersbeheer van de kruispuntbank Inburgering (KBI) (RN-MA-2012-072).

⁶ Dit is het inschrijvingsnummer sociale zekerheid dat overeenkomt met het Rijksregisternummer of met het zogenaamde "bisnummer" of kruispuntbanknummer voor natuurlijke personen die niet zijn ingeschreven in het Belgisch bevolkings- of vreemdelingenregister. Het gebruik van het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid is, overeenkomstig artikel 8 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, vrij voor wat het bisnummer betreft.

⁷ Artikel 5 van de wet van 5 mei 2014 (B.S. 4 juni 2014).

- Beraadslaging RR nr35/2013 van 8 mei 2013 betreffende de aanvraag van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur ten behoeve van de erkende onthaalbureau's om deze laatste te machtigen om toegang te krijgen tot een aantal informatiegegevens van het Rijksregister van minderjarige anderstalige nieuwkomers (RN-MA-2013-061)

28. De VTC is derhalve bevoegd om voorliggende machtigingsaanvraag te behandelen.

B. TEN GRONDE

B.1. FINALITEITSBEGINSEL

29. Artikel 4, §1, 1°, WVP, stelt dat iedere verwerking van persoonsgegevens eerlijk en rechtmatig moet zijn. Dit houdt in dat iedere gegevensverwerking dient te gebeuren op een transparante wijze en mits naleving van het recht.

30. Zoals onder randnummer 18 e.v. omschreven zijn de gevraagde gegevens persoonsgegevens. Overeenkomstig artikel 4, §1, 2°, WVP, dienen persoonsgegevens voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden te worden verkregen en mogen zij niet verder worden verwerkt op een wijze die onverenigbaar is met die doeleinden. Hierbij wordt rekening gehouden met alle relevante factoren, met name de redelijke verwachtingen van de betrokkene en met de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen. De VTC onderzoekt hierna de verschillende aspecten van dit finaliteitsbeginsel.

Oorspronkelijk doeleinde van de gegevensverwerking:

31. Het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgODi) wil actief de kaart van informatisering en digitalisering trekken. Dat is nodig om de dienstverlening voor de scholen en Centra voor Deeltijds Onderwijs nog sneller en efficiënter te laten verlopen.

32. Het project DISCIMUS maakt het mogelijk dat de scholen, de centra en AgODi constant leerlingengegevens uitwisselen. Zodra een school of centrum bepaalde leerlingengegevens inbrengt in haar softwarepakket of als ze die gegevens verandert, wordt de informatie onmiddellijk toegevoegd of veranderd in de databank van AgODi. Daardoor zijn alle inschrijvingen in de scholen en de centra ook onmiddellijk gekend bij AgODi.

33. Met de leerlingengegevens van de scholen en centra, zorgt AgODi jaarlijks voor een optimale dienstverlening die essentieel is voor de scholen, de centra, de leerlingen en hun ouders. Hieronder valt onder meer de berekening van de omkadering en de werkingsmiddelen van de scholen en centra, het opvolgen en het controleren van de leerplicht, het opvolgen van de kleuterparticipatie...

34. De leerlingengegevens worden momenteel voor verschillende doeleinden gebruikt. Ze worden gebruikt om de middelen (werkingsbudgetten en personeelsomkadering) voor de onderwijsinstellingen en begeleidende diensten te

VTC/M/2015/01/AT/RR

kunnen berekenen. De leerlingenaantallen bepalen ook de dotaties van de Gemeenschappen (artikel 39 van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten). Daarnaast worden de leerlingengegevens gebruikt om de leerplichtcontrole te kunnen uitvoeren.

35. De wettelijke basis voor die oorspronkelijke gegevensverwerking is:

- de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving
- de wet van 29 juni 1983 betreffende de leerplicht
- artikel 39 van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten
- het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997
- het decreet van 28 juni 2002 betreffende gelijke onderwijskansen
- het decreet van 8 juni 2007 betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap
- het decreet van 4 juli 2008 betreffende de werkingsbudgetten in het secundair onderwijs en tot wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 wat de werkingsbudgetten betreft
- artikel 113bis en 113ter van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs .

Doeleinde van de verdere verwerking:

36. **De onthaalbureau's hebben de decretale opdracht om minderjarige anderstalige nieuwkomers toe te leiden naar het onderwijs en hen een passende opleiding aan te bieden.**

37. De artikelen 6 en 8 van het decreet van 28 februari 2003 betreffende het Vlaamse inburgeringsbeleid (hierna het Inburgeringsdecreet) bepalen dat het primaire inburgeringstraject georganiseerd wordt via de onthaalbureau's. De onthaalbureau's hebben ook een opvolgfunctie bij de uitbouw van het secundaire inburgeringstraject.

38. De onthaalbureau's staan ook in voor het toeleidingstraject voor de minderjarige anderstalige nieuwkomers en dit volgens de artikelen 17, 18 en 19 van het Inburgeringsdecreet.

39. De onthaalbureau's vallen onder het "voogdijschap" van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur, dat bevoegd is voor het inburgeringsbeleid (artikel 4 van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 oktober 2005 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap "Agentschap voor Binnenlands Bestuur"). Het ABB bewaakt in de praktijk de uitvoering van het Vlaamse inburgeringsbeleid op het terrein (art. 23 Inburgeringsdecreet en art.28 van het Uitvoeringsbesluit Inburgering). ABB zorgt dan ook voor de machtigingsaanvragen voor de onthaalbureau's, zoals in casu.

40. De Vlaamse Regering, stelt, meer bepaald via ABB, als gevolg van artikel 22 van het Inburgeringsdecreet, een uniform computergestuurd cliëntvolgsysteem ter beschikking van de onthaalbureau's. Dit systeem heeft als doel de

werking van de onthaalbureau's te ondersteunen en het Vlaamse inburgeringsbeleid te volgen. Dit systeem wordt verder Kruispuntbank⁸ Inburgering (KBI) genoemd.

41. Ieder onthaalbureau houdt op eigen verantwoordelijkheid in de KBI, een individueel inburgeringsdossier bij van elke inburgeraar die het onthaalbureau bedient in het kader van het inburgeringsbeleid. (art. 18, 2e lid Uitvoeringsbesluit Inburgering).

42. Momenteel wordt er een nieuwe KBI ontwikkeld. De toepassing wordt gefaseerd in productie gesteld. De laatste release is voor 12 januari 2015 (de operationele terbeschikking stelling is al gebeurd, de inproductiestelling volgt normaal 2 weken daarna). Deze machtigingsaanvraag is zowel voor de bestaande KBI als voor de toekomstige nieuwe KBI.

43. De onthaalbureau's wensen de gevraagde gegevens dus te verwerken voor de actieve toeleiding naar het onthaalonderwijs en trajectbegeleiding.

44. Artikel 3, §5 van het Inburgeringsdecreet, bepaalt dat tot de doelgroep van het inburgeringsbeleid ook de minderjarige anderstalige nieuwkomer, zoals vermeld in de organieke onderwijsregelgeving ter zake, behoort.

Dat artikel bepaalt ook dat iedere minderjarige anderstalige nieuwkomer recht heeft op een toeleidingstraject als vermeld in artikel 17 van het Inburgeringsdecreet.

45. Dat toeleidingstraject voor de minderjarige anderstalige nieuwkomer die zich bij het onthaalbureau aanmeldt, omvat een actieve doorverwijzing door het onthaalbureau:

1° naar het onthaalonderwijs;

2° voor zover nodig ook naar gezondheids- en welzijnsvoorzieningen.

46. Het onthaalonderwijs wordt aangeboden in een onderwijsinstelling voor basis- of secundair onderwijs. Het is gericht op taalvaardigheid Nederlands en op de sociale integratie van de minderjarige anderstalige nieuwkomer.

47. In het tweetalige gebied Brussel-hoofdstad kan het onthaalbureau de minderjarige anderstalige nieuwkomer die zich bij het onthaalbureau aanmeldt of daar wordt aangemeld (door een derde), gedurende een termijn van zestig schooldagen na de aanmelding, informeren over het Nederlandstalige socioculturele aanbod en hem desgewenst in contact brengen met de betrokken lokale diensten. (artikel 17 van het Inburgeringsdecreet)

48. Het ministerieel besluit van 11 juni 2004 betreffende de richtlijnen voor de inburgering van minderjarige anderstalige nieuwkomers in het kader van het Vlaamse inburgeringsbeleid (hierna het MB Inburgering), gaat nog specifiek in op de toeleidingstaak van de onthaalbureau's.

⁸ De KBI is geen kruispuntbank maar een gewone databank.

49. Artikel 2, §2 van het ministerieel besluit Inburgering zegt dat het onthaalbureau de minderjarige anderstalige nieuwkomer én zijn ouders of voogd, informeert over het recht op onderwijs in Vlaanderen, het onthaalonderwijs en het aanbod aan onthaalklassen conform de principes van het decreet gelijke onderwijskansen.

50. Het onthaalbureau biedt trajectbegeleiding binnen de gezinscontext aan, aan de minderjarige anderstalige nieuwkomer wiens ouders kunnen rekenen op trajectbegeleiding door het onthaalbureau.

51. De trajectbegeleiding voor een minderjarige anderstalige nieuwkomer wordt opgestart als blijkt dat die nieuwkomer uiterlijk na vier schoolweken nadat hij aangemeld is op het onthaalbureau, nog niet ingeschreven is in een school of onthaalklas. De trajectbegeleiding kan ook vroeger opgestart worden als blijkt dat de minderjarige anderstalige nieuwkomer daar behoefte aan heeft. (art. 3 MB Inburgering)

52. Artikel 3, §3 van het MB Inburgering:

“Trajectbegeleiding kan de volgende fasen bevatten:

1 ° het onthaal

2 ° de intake

3 ° de trajectbepaling

4 ° de voortgangscontrole van het traject

5 ° de afsluiting van het traject”

53. Het is van belang dat een onthaalbureau kan nagaan dat een minderjarige anderstalige nieuwkomer met een bepaalde kwalificatie en scholing uit het land van oorsprong in een opleiding terecht komt die overeenstemt met deze kwalificatie. Daarom moeten de onthaalbureau's informatie hebben die de inschrijving van de minderjarige anderstalige nieuwkomer situeert in zowel de onderwijsvorm (kleuteronderwijs, lager onderwijs, secundair onderwijs, gewoon of buitengewoon onderwijs, SYNTRA Vlaanderen) als in de opleiding zelf (de administratieve groep).

54. Immers, onderwijs en scholing zijn een belangrijke hefboom voor minderjarige anderstalige nieuwkomers om zich in de Vlaamse samenleving te integreren.

55. Een onthaalbureau kan een minderjarige anderstalige nieuwkomer geschikt achten voor een bepaalde opleiding en de minderjarige anderstalige nieuwkomer toeleiden naar de school in de omgeving die deze opleiding aanbiedt, eventueel na contactname en overleg met een Centrum voor Leerlingenbegeleiding, zonder dat deze minderjarige anderstalige nieuwkomer in deze school of opleiding ook effectief wordt ingeschreven. Fysiek moeilijke bereikbaarheid van de school, taal- of documentperikelen bij het inschrijven in de school of andere externe factoren kunnen hiervan de oorzaak zijn. Enkel wanneer een onthaalbureau weet in welke opleiding de jongere concreet is ingeschreven, kan het een eventuele corrigerende actie ondernemen om alsnog de minderjarige anderstalige nieuwkomer in de passende opleiding in te schrijven.

56. Om hun taak efficiënt te kunnen uitvoeren, moeten de onthaalbureau's ook weten wie nergens is ingeschreven, zodat ze gericht deze doelgroep ook bij een verhuis naar een nieuw adres in een andere schoolomgeving, kunnen benaderen.

Er kunnen inschrijvingen terugkomen uit de bevraging van DISCIMUS door KBI-Connect (de applicatie voor de KBI) zonder element inschrijving administratieve groep. Deze gevallen doen zich in de praktijk meestal voor als een leerling zich voor aanvang van het schooljaar inschrijft en nog niet weet voor welke 'studierichting'. Dit komt ook voor bij de minderjarige anderstalige nieuwkomer. De schoolsoftware zal dan pas later de inschrijving administratieve groep melden aan DISCIMUS. Daarom moeten de onthaalbureau's deze bevraging na verloop van tijd opnieuw kunnen doen om vast te stellen of de minderjarige anderstalige nieuwkomer zich ingeschreven heeft in een passende opleiding en hen een passende opleiding aan te bieden.

57. Overzicht relevante regelgeving;

- het decreet van 28 februari 2003 betreffende het Vlaamse Inburgeringsbeleid;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 15 december 2006 betreffende de uitvoering van het Vlaamse Inburgeringsbeleid;
- het ministerieel besluit van 11 juni 2004 betreffende de richtlijnen voor de inburgering van minderjarige anderstalige nieuwkomers in het kader van het Vlaamse Inburgeringsbeleid;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 25 oktober 2005 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap "Agentschap voor Binnenlands Bestuur".

58. De VTC is van oordeel dat het doeleinde in randnummer 36 e.v. welbepaald en uitdrukkelijk omschreven is in de zin van artikel 4, §1, 2°, WVP.

59. Aangaande de vereiste van verenigbaarheid met het oorspronkelijk doeleinde, wijst de VTC erop dat de geplande verwerkingen, mogelijk gedeeltelijk bestaan uit latere verwerkingen van gegevens die oorspronkelijk voor andere doeleinden werden verwerkt. De rechtmatigheid van deze latere verwerkingen is aldus afhankelijk van hun verenigbaarheid met de oorspronkelijke verwerking.

60. Overeenkomstig artikel 4, §1, 2°, WVP, mogen persoonsgegevens immers niet verder worden verwerkt op een wijze die, rekening houdende met alle relevante factoren, met name de redelijke verwachtingen van de betrokkene en met de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen, onverenigbaar is met die doeleinden.

61. Uitgaande van de oorspronkelijke doeleinden van de gegevensverwerking, namelijk de registratie van de leerlingen in de scholen om onderwijs aan te bieden, kan de minderjarige anderstalige nieuwkomer of zijn vertegenwoordiger, wel verwachten dat zijn inschrijvingsgegevens bij AgODi opgevraagd worden door de instantie die instaat voor zijn toeleidingstraject, namelijk het onthaalbureau waarbij het zich aanmeldt, aangezien het toeleidingstraject uitdrukkelijk de toeleiding naar het onthaalonderwijs omvat.

62. Er kan dus geoordeeld worden dat de doeleinden van de latere verwerking verenigbaar zijn met deze van de oorspronkelijke verwerking.

63. De rechtmatigheid van de verdere verwerking werd hoger reeds aangetoond.

64. Niettemin moet wel rekening gehouden worden met de belangen van de betrokkenen. Vandaar dat de vereisten van transparantie en beveiliging een doorslaggevende rol spelen (zie onder B.3 en B.5)

B.2. PROPORTIONALITEITSBEGINSEL

B.2.1. Aard van de gegevens

65. Overeenkomstig artikel 4, §1, 3°, WVP, moeten persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en niet overmatig te zijn, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of waarvoor zij verder worden verwerkt.

66. De gegevensopvraging noemt "GeefHistoriekInschrijving": al de hierna vermelde gegevens worden per INSZ-nummer door DISCIMUS gegeven bij het ingeven van deze vraag. **Hierbij wordt dus de status van minderjarige anderstalige nieuwkomer meegedeeld door ABB.** In principe zou het kunnen dat AgODi door de tussenkomst van de VDI niet weet van van welke categorie personen de inschrijvingsgegevens worden gevraagd, maar aangezien deze dienst specifiek gebouwd wordt om aan de behoefte van ABB te voldoen, kan dit niet vermeden worden.

67. De gegevens worden gevraagd vanaf de datum die werd ingegeven voor dit schooljaar, het schooljaar ervoor en het volgende schooljaar. Omdat de verblijfstatus en het adres van de minderjarige kunnen veranderen tijdens het eerste jaar na aankomst in België als minderjarige anderstalige nieuwkomer en omdat er nu minderjarige anderstalige nieuwkomers in KBI-Connect in dit tijdsinterval zich zowel in het schooljaar 2013-2014 als in het schooljaar 2014-2015 bevinden, worden door KBI-Connect bij DISCIMUS de gegevens opgevraagd vanaf het schooljaar 2013-2014. Bij het begin van het schooljaar is het mogelijk dat de anderstalige nieuwkomer nog niet ingeschreven is voor het nieuwe schooljaar. Vandaar wordt ook de inschrijving in het schooljaar-1 opgevraagd. Op het einde van het schooljaar of in de vakantie is het mogelijk dat er al een inschrijving loopt voor het volgend schooljaar. Daarom wordt ook het schooljaar + 1 meegedeeld.

68. De gegevens die gevraagd worden van AgODi zijn de volgende:

<i>Instellingsnummer van de school</i> <i>Het instellingsnummer van de school is het identificatienummer van de school.</i>	Zo kan er geen twijfel zijn over de school waar de anderstalige minderjarige nieuwkomer is ingeschreven.
<i>Instellingnaam</i> <i>De officiële naam van de school.</i>	De exacte officiële naam is, naast het instellingsnummer, nuttig bij het opzoeken van informatie over die school op,

	bijvoorbeeld, Internet, hetzij door het onthaalbureau, hetzij door de anderstalige minderjarige nieuwkomer zelf.
Instantie <i>Basisonderwijs of secundair onderwijs.</i>	Dit is vooral van belang voor anderstalige minderjarige nieuwkomers die leeftijd hebben van tussen de 11 en de 13 jaar. Afhankelijk van de opleiding die de minderjarige tot nu toe gevolgd heeft kan het soms beter zijn om een 13 jarige toch nog toe te leiden naar het basisonderwijs.
Administratieve zetel <i>straatnaam, huisnummer, busnummer, postcode, gemeente, gemeente niscode, land, telefoonnummer, email en website van de school.</i>	Zowel het onthaalbureau als de anderstalige minderjarige nieuwkomer zelf hebben baat bij het kennen van de correcte contactgegevens van de school.
(Technisch) volgnummer vestigingsplaats van de school <i>Vestigingsplaats waar de leerling les volgt of heeft gevolgd. De leerling kan ingeschreven zijn, maar de vestigingsplaats kan nog niet bekend zijn.</i>	
Gegevens vestigingsplaats van de school <i>straatnaam, huisnummer (zelfde als voor de instelling), busnummer (zelfde als voor de instelling), postcode (zelfde als voor de instelling), gemeente (zelfde als voor de instelling), gemeente niscode (zelfde als voor de instelling), land (zelfde als voor de instelling), telefoonnummer (zelfde als voor de instelling), email (zelfde als voor de instelling) en website (zelfde als voor de instelling).</i>	Veel scholen hebben meerdere vestigingen. Om verwarring te vermijden dient de exacte vestigingsplaats gekend te zijn.
Soort programma <i>1= voltijds en 2= deeltijds beroepssecundair onderwijs. Scholen worden geïdentificeerd door de combinatie van instellingsnummer en soort programma. Sommige instellingsnummers hebben twee programma's.</i>	Om te verzekeren dat de anderstalige minderjarige nieuwkomer niet terecht komt in een onderwijs richting die niet aansluit bij de tot hiertoe gevolgde opleiding.
Gegevens betreffende de inschrijving <i>Het gaat om de volgende gegevens: inschrijvingsdatum, datum eerste les, schooljaar met begin- en einddatum.</i>	Eenzijds moet het onthaalbureau weten of de anderstalige minderjarige nieuwkomer überhaupt ingeschreven is, anderzijds is het nuttig te weten waar in zijn schoolloopbaan de anderstalige minderjarige nieuwkomer zich bevindt. Niet alle opleidingen starten en eindigen op hetzelfde moment.
Administratieve groep <i>In het lager onderwijs is ieder leerjaar een administratieve groep. In het secundair onderwijs weerspiegelt dit de studierichting en leerjaar. Het gaat om de volgende gegevens: nummer, naam, niveau (kleuter, lager of secundair onderwijs), soort onderwijs (1= gewoon onderwijs, 2= buitengewoononderwijs, 5= Syntra).</i>	Zie gegeven "instantie", maar in dit geval voor anderstalige minderjarige nieuwkomer van een leeftijd tussen de 5 en de 7 jaar.
Aanleiding uitschrijving <i>Geeft aan wat de aanleiding was van een uitschrijving die plaatsvindt voor het einde van het schooljaar. Bijvoorbeeld: initiatief van de leerling of de ouders, een langdurige problematische afwezigheid (enkel in uitzonderlijke situaties).</i>	Wanneer de onthaalbureau's weten wat de rede is achter het uitschrijven kunnen ze de situatie beter aanpakken. Zijn het logistieke problemen? Is de taal een probleem? Of ontbreekt de motivatie (misschien omdat de minderjarige een hoger niveau gewoon is en zich bij gevolg verveelt in de les).
Situatie na uitschrijving <i>De situatie na de uitschrijving geeft aan wat de situatie is indien de leerling zich heeft uitgeschreven voor het einde van het schooljaar. Bijvoorbeeld de</i>	Om te voorkomen dat de anderstalige minderjarige nieuwkomer van de radar verdwijnt gedurende x aantal maanden, moet deze situatie gekend zijn door de onthaalbureau's.

<i>leerling is beginnen werken of verhuisd naar het buitenland en loopt school in het buitenland.</i>	
Indicatie anderstalige nieuwkomer <i>Indicatie anderstalige nieuwkomer: ja of neen.</i>	Via deze aanduiding weet het onthaalbureau dat de school op de hoogte is dat de leerling een anderstalige nieuwkomer is en kan het ervan uitgaan dat de school extra begeleiding aanbiedt.

69. Aan de hand van het unieke identificatienummer van het Rijksregister kan een persoon precies geïdentificeerd worden. Deze unieke identificatie is nodig zodat de VDI de juiste gegevens van AgODi kan opvragen (zie verder).

70. De VTC is van oordeel dat de gevraagde gegevens conform artikel 4, §1, 3°, WVP toereikend, terzake dienend en niet overmatig zijn voor het doeleinde, vermeld in randnummers 36 e.v.

B.2.2. Bewaringstermijn van de gegevens

71. Artikel 4, §1, 5°, WVP voorziet dat persoonsgegevens niet langer mogen worden bewaard dan noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of verder worden verwerkt.

72. Er wordt gevraagd dat de onthaalbureau's de persoonsgegevens mogen bewaren gedurende de tijd die nodig is voor de uitvoering van hun opdracht. ABB heeft verduidelijkt dat het dossier en de gegevens worden bewaard zolang het dossier actief is.

73. Concreet betekent dit tot 1 jaar nadat de minderjarige anderstalige nieuwkomer werd ingeschreven in een voor hem passend onderwijsaanbod omdat de onthaalbureaus vaststellen dat tijdens die periode de minderjarige of zijn ouders regelmatig nog terug langskomen met bijkomende vragen.

74. Op deze regel wordt een uitzondering gemaakt voor de groep 16-18 jarigen. Soms bestaat er twijfel over de exacte leeftijd van sommige van deze minderjarigen. Een botscan moet dan uitsluitel brengen of de betrokkene al dan niet minderjarig is. Als hij meerderjarig blijkt te zijn, valt hij onder het regime van de verplichte inburgering, niet onder dat van een rechthebbende inburgeraar. Deze dossier blijven tot twee jaar na de toeleiding naar het onderwijs actief (het duurt langer vooraleer hun situatie definitief uitgeklaard is).

75. De VTC gaat akkoord met de gevraagde bewaringstermijn, maar vraagt dat de hier gevraagde gegevens dan ook verwijderd worden na de vermelde termijnen.

B.2.3. Frequentie van de toegang

76. De gegevens worden permanent opgevraagd. De opdrachten van de betrokken partijen vereisen een permanente uitwisseling van gegevens over personen tussen deze partijen.

77. De VTC gaat akkoord met deze frequentie.

B.2.4. Duur van de machtiging

78. De gegevens worden gevraagd voor onbepaalde duur.

De opdrachten van de betrokken partijen zijn niet beperkt in tijd en vereisen een permanente uitwisseling van gegevens van onbepaalde duur over personen tussen deze partijen.

79. De VTC gaat akkoord met deze duur.

B.2.5. Bestemmingen en/of derden waaraan gegevens worden meegedeeld

80. Er zijn acht onthaalbureau's: één voor Antwerpen, Brussel, Gent en de vijf Vlaamse provincies.⁹

81. Concreet zijn het de dossierbeheerders van de onthaalbureau's, belast met de opvolging van de inburgeringstrajecten, die de gevraagde gegevens zullen gebruiken.

82. Er moet voor gezorgd worden dat de toegang tot de gegevens beperkt wordt voor de taken en het werkgebied waar iedere betrokkene voor bevoegd is.

83. AgODi wil (via een nota) de afnemers uitdrukkelijk wijzen op bepaalde delicate situaties die zich zouden kunnen voordoen en waarbij onterecht gegevens door de afnemer (evt. zelfs ter goeder trouw vanuit de afnemer) aan een ouder zouden kunnen worden meegedeeld, en dus nog eens uitdrukkelijk verwijzen naar de doeleinden, opgesomd in de machtiging.

84. De dossierbehandelaars van de afnemende entiteit moeten een verklaring op eer ondertekenen waarbij ze garanderen uitsluitend de gegevens te raadplegen voor de aan hen toevertrouwde taken.

85. Zoals artikel 12 van de WRR het vereist, moet de aanvrager een lijst opstellen van de personen die het identificatienummer van het Rijksregister gebruiken. Die lijst moet voortdurend worden bijgewerkt en ter beschikking worden gehouden van het Comité.

B.3. TRANSPARANTIEBEGINSEL

86. Artikel 9 WVP voorziet in een verplichting tot informatie van de betrokken personen van wie persoonsgegevens worden gebruikt.

⁹ Voor een gedetailleerd overzicht van de vestigingen van de onthaalbureau's zie: www.inburgering.be/inburgering/onthaalbureau's.

87. Indien de verantwoordelijke voor de verwerking de gegevens niet rechtstreeks bij de betrokkene heeft verkregen, kan evenwel op deze informatieverplichting een uitzondering worden gemaakt indien de registratie of de verstrekking van de persoonsgegevens verricht wordt met het oog op de toepassing van een bepaling voorgeschreven door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie. Op grond van artikel 9, §2, 2e lid, b), WVP is in een dergelijke situatie een vrijstelling van informatieplicht van kracht. Deze vrijstelling neemt echter niet weg dat de VTC er zich kan van vergewissen of er passende waarborgen worden voorzien voor de bescherming van de rechten van de betrokkenen.

88. Deze vrijstelling neemt echter niet weg dat de VTC er zich kan van vergewissen of er passende waarborgen worden voorzien voor de bescherming van de rechten van de betrokkenen.

89. Voor de onthaalbureau's wordt in het attest van aanmelding en het attest uitstel van aanmelding een passage opgenomen over de bescherming van de persoonsgegevens van de inburgeraars. De attesten zijn als bijlage bij de machtigingsaanvraag gevoegd.

90. De VTC wijst er op dat een toestemming die enkel wordt gegeven omdat men anders het recht op bijvoorbeeld een premie, tegemoetkoming of subsidie zal verliezen niet beantwoordt aan het principe van een vrije toestemming zoals verwoord in de privacywet¹⁰. De in het attest vermelde toestemming voldoet dus niet als toestemming.

91. AgODi is momenteel bezig met een opmaken van een webpagina waarin alle gegevens die het met scholen en centra voor deeltijds onderwijs uitwisselt, zullen worden opgesomd, samen met het wettelijk doel van de uitwisseling. Deze webpagina richt zich specifiek tot de ouders en zal zo toegankelijk mogelijk wordt opgemaakt.

92. De VTC bepaalt kan akkoord gaan met de geplande vormen van informatieverstrekking.

B.4. EXTERNE VERWERKERS EN DIENSTENINTEGRATOREN

93. De externe verwerker voor de KBI is Real Dolmen nv.

94. HB-plus is de externe verwerker voor AgODi (Discimus).

95. De VTC herinnert er aan dat ingeval van onderaanneming, de privacywet aan iedere verantwoordelijke voor de verwerking oplegt om zijn relatie met externe verwerker te omkaderen met een overeenkomst die voldoet aan de voorschriften van artikel 16, §1, WVP.

¹⁰ Art. 1, §8 WVP: "Onder "toestemming van de betrokkene", wordt elke vrije, specifieke en op informatie berustende wilsuiting verstaan, waarmee de betrokkene of zijn wettelijke vertegenwoordiger aanvaardt dat persoonsgegevens betreffende de betrokkene worden verwerkt.

96. De gegevensstroom verloopt via het MAGDA-platform van de DAB Informatie Vlaanderen die als dienstenintegrator optreedt, en erover waakt dat gegevens enkel kunnen worden uitgewisseld voor personen die met een relevante hoedanigheidscode ingeschreven zijn in het inschrijvingsrepertorium van het MAGDA-platform voor de periode waarover de gegevensuitwisseling betrekking heeft.

B.5. BEVEILIGING

97. Het veiligheidsbeginsel voor de verwerkingen van persoonsgegevens, bepaald in artikel 16 WVP, verplicht de verantwoordelijke voor de verwerking tot het nemen van de passende technische en organisatorische maatregelen om de gegevens die hij verwerkt te beschermen en zich te wapenen tegen afwijkingen van het doeleinde. Het passend karakter van deze veiligheidsmaatregelen hangt enerzijds af van de stand van de techniek en de hiermee gepaard gaande kosten, en anderzijds van de aard van de te beschermen gegevens en de potentiële risico's. De VTC verwijst de verantwoordelijken van de verwerking ook op de richtsnoeren informatieveiligheid¹¹.

98. De beveiliging van het netwerk tussen de KruispuntBank Inburgering en CORVE wordt verzekerd door gebruik van een (virtueel) privaat netwerk, aangevuld met door CORVE voorziene userid en paswoord. Online-stromen tussen KBI en CORVE maken daarenboven gebruik van https.

99. De beveiliging van het netwerk tussen CORVE en de AgODi wordt verzekerd door gebruik van een (virtueel) privaat netwerk, aangevuld met door CORVE voorziene userid en paswoord. Online-stromen tussen AgODi en CORVE maken daarenboven gebruik van https.

100. Alle uitwisselingen zijn gebaseerd op het concept van cirkels van vertrouwen: het volstaat dat de instelling waarmee gegevens worden uitgewisseld uniek wordt geauthenticeerd, zonder dat gegevens over de medewerker die verantwoordelijk is voor de opvraging dienen te worden uitgewisseld. Er wordt op gelet dat alle partijen over de nodige loggings beschikken.

B.5.1. Op het niveau van de aanvrager

101. ABB heeft een veiligheidsconsulent die reeds gekend is bij de sectorale comités van de CBPL en bij de VTC. ABB heeft een veiligheidsplan opgesteld en geüpdatet. Een recente versie van het plan is aan de VTC bezorgd op 7 november 2014. Dit dient wel nog verder aangepast te worden aan de in productiestelling van de nieuwe KBI, maar het is niet duidelijk op welke termijn dit zal gebeuren.

102. De VTC heeft reeds gevraagd¹² dat ABB haar tegen 1 februari 2015 een nieuwe versie bezorgt.

¹¹ http://www.privacycommission.be/sites/privacycommission/files/documents/richtsnoeren_informatiebeveiliging_0.pdf

¹² Zie beraadslaging VTC/29/2014.

103. De OB's hebben veiligheidsconsulenten aangesteld, na advies van de VTC.

B.5.2. Op het niveau van de instantie die de gegevens zal doorgeven

104. De veiligheidsconsulent van het AgODi (en van het Beleidsdomein Onderwijs en Vorming) is al gekend als veiligheidsconsulent bij het Sectoraal Comité van de Sociale Zekerheid en van de Gezondheid. AKOV beschikt over een veiligheidsplan en een veiligheidsbeleid.

IV. BESLUIT

105. De VTC **machtigt** ABB om de identificatiegegevens van de minderjarige anderstalige nieuwkomers mee te delen en AgODI om de gevraagde persoonsgegevens mee te delen aan de erkende onthaalbureau's voor de doeleinden en onder de voorwaarden vermeld in deze machtiging. De VTC staat hierbij het gebruik van het rijksregisternummer toe.

106. ABB past de modelattesten aan voor wat betreft de daarin gevraagde toestemming en bezorgt de aangepaste tekst aan de VTC tegen 31 maart 2015.

De Voorzitter
Willem Debeuckelaere